

Puurakentaminen todeksi Lempäälän kunnassa

17.10.2023

Tiia Levonmaa,
Yhdyskuntajohtaja
Lempäälän kunta

Miksi edistää puurakentamista?

1. Lempäälä on **Hinku**-kunta vuodesta 2018
2. Puulla pienempi hiilijalanjälki, kuin esim. betonilla
3. Puurakennus toimii hiilivarastona
4. Puu on rakennusmateriaalina ympäristöystävällinen vaihtoehto
5. Puurakennus edistää terveellisyyttä ja viihtyisyyttä
6. Puu taipuu moneen
7. Puurakennus nousee nopeasti
8. Puu on helposti kierrätettävissä ja uusiokäytettävissä
9. Edelläkävijä rakentaa puusta

Miten lähdetty edistämään?

1. Yhteinen tahtotila

- Edelliseen **kuntastrategiaan** (2018-2021) kirjattu erikseen puurakentamisen edistäminen
- Voimassa olevassa **kuntastrategiassa** (2022-) kirjattu, että edistämme kiertotalousratkaisuja sekä teemme kunnianhimoista ilmastotyötä.

#kyllä

#yhdessä

#edelläkävijyys

#HINKU

2. Kanavan koulu ”kolmas yläkoulu”

- Käynnistyspäätös 2018
- Toteutus 2019-2021
- N. 6000 br-m² / n. 400 opp.
- Betonirunkoinen
- ***Julkisivut massiivihirttä***
- RTS-ympäristösertifikaatti

3. Lempäälälle oma puurakentamisen edistämishjelma

Toteutus hankkeena

- Hankkeen tavoite
 - edistää puurakentamista sekä kunnan omassa, että yksityisessä rakentamisessa
 - kirkastaa yhteinen näkemys edistämisestä
- YM:n tukema hanke
 - mahdollisti lisäresurssin, oman projektipäällikön
 - asiantuntijoilta tilattavat selvitystyöt
- Toteutus 10/2020 – 4/2021
 - Yhdyskunnanpalvelualueen alaisuudessa
 - Omistajana ympäristöpäällikkö
 - Ohjausryhmänä kunnan ilmasto- ja energiatyöryhmä

Puurakentamisen edistämishjelma -hankkeena

- **Poikkihallinnolliset työpajat**
 - rakennusvalvonta
 - tilat ja rakennuttaminen
 - kaavoitus
 - tontinluovutus
 - Lempäälän Vuokratodit Oy
- Yksi työpaja luottamushenkilöille
- Työpajoissa asiantuntijapuheenvuoroja
 - Tampereen kaupungilta ja yliopistolta
 - YM
 - A-Insinööreiltä
 - Metsäkeskukselta asiantuntija mukana työpajoissa sparraajana

Hanke – puun käytön nykytilanne

- **Pientalorakentaminen puuvoittoista** n. 83%
 - suurin osa rakennuskannasta on asuin- ja vapaa-ajan kiinteistöjä
- Hallirakennuksissa käytetään paljon liimapuuta
- Julkiset matalat rakennukset pääosin puisia
- **Monikerroksiset rakennukset** (kerrostalot, koulut) pääosin betonista
 - Kerrostalorakentaminen kasvamassa (keskusta, Saikka, Sääksjärvi)

Hanke – tiedon kerääminen

- Työpajat
- Asiantuntijapuheenvuorot
- Benchmarking
- Teemoja, joista kerätty tietoa:
 - Vähähiilinen rakentaminen
 - Puun käytön mahdollisuudet rakentamisessa
 - Hilijalanjälki/-kädenjälki/-varasto
 - Paloturvallisuus, kosteus, ääniympäristö ja muita hyödyllisiä linkkejä
- Case-esimerkkinä käytetty Lempäälän Saikan aluetta (tuleva asuntomessualue)

Keinoja edistää puurakentamista - kaavoitus

- Uusia alueita kaavoitettaessa selvitetään puurakentamisen mahdollisuus
- Kaavamääräyksissä ja rakentamistapaohjeissa ohjataan puurakentamista siten, että se on järkevästi ja tehokkaasti toteutettavissa
- **Lisätään kaavamääräyksiä, joissa edistetään puun käyttöä rakenteissa ja julkisivuissa**
- Edistetään lisäkerrosrakentamista ja puun käyttöä siinä

Keinoja edistää puurakentamista - tontinluovutus

- Tonttihaun periaatteisiin kirjataan ohje/määräys/suosituspuurakentamisesta
- **Järjestetään tontinluovutuskilpailu, jossa teemana puurakentaminen ja vähähiilinen rakentaminen**
- Kehitetään mittari, jolla edistetään tontinluovutuskilpailuissa puurakentamista ja vähähiilistärakentamista
- Selvitetään voiko tontin hintaa kompensoida, jos pääasiallinen rakennusmateriaalina on puu tai energiaratkaisu on vähähiilinen
- Määritellään tontinluovutussuunnitelmassa, mitkä tontit sopivat puurakentamiseen

Keinoja edistää puurakentamista - rakennusvalvonta

- Rakentajille teemailtoja puurakentamisesta
- Ennakkoneuvottelujen yhteydessä **informoidaan** rakentajia kestävästä rakentamisesta ja kunnan tavoitteista edistää puurakentamista
- **Lisätään omaa osaamista** puurakentamisen osalta kouluttautumalla (paloturvallisuus yms.)
- Luodaan **yhteistyöverkostoja** mm. muiden kuntien rakennusvalvontojen kanssa osaamisen ja tiedonhankkimiseksi

Keinoja edistää puurakentamista – tilat ja rakennuttaminen

- Suunnitteilla olevista julkisista uudis- ja korjausrakennushankkeista **selvitetään puurakentamisen mahdollisuus**
- Puuta käytetään rakennusmateriaalina, kun se on **laadullisesti järkevää ja rakennuksen elinkaaren kannalta kustannus- ja energiatehokasta**
- Rakennushankkeiden ja päätöksenteon tueksi otetaan käyttöön **hiilijalanjälkilaskenta**

❖ *Haasteena puun hinta*

LEMPÄÄLÄN
VUOKRAKODIT

Keinoja edistää puurakentamista – Lempäälän Vuokratodit Oy

- Puuta käytetään rakennusmateriaalina uudis- ja korjausrakentamisessa, kun se on **laadullisesti järkevää ja rakennuksen elinkaaren kannalta kustannus- ja energiatehokasta**
- Selvitetään muiden rakentajien kokemuksia puurakentamisesta vuokratokohteissa ja otetaan **hyvät keinot käyttöön**

❖ *Haasteena puun hinta, yhtiön tuotettava kohtuuhintaista asumista*

HIILINEUTRAALI
LEMPÄÄLÄ 2030
#hinku

LEMPÄÄLÄ
KUNTA
JOKA
SANOO
KYLÄ!

Hanke - puurakentamisen edistämisen tavoitteet

1. Vuosina 2021-2026 rakennetuista monikerroksista rakennuksista 5 % on puisia
2. Vuosina 2026-2030 rakennetuista monikerroksista rakennuksista 15 % on puisia
3. Kunkin julkisen rakennushankkeen osalta selvitetään rakennuksen hiilijalanjälki, elinkaari ja puurakentamisen mahdollisuus
4. Lisäkerrosrakentaminen Lempäälän kunnassa on puuta
5. Puunkäyttöä edistetään myös muussakin kuin runko- ja julkisivumateriaaleissa, esimerkiksi sisäpinnoissa
6. Lempäälän kunta käyttää PEFC tai FSC – sertifioitua puuta

Hankkeen tulokset

Puurakentamisen edistämishjelma

1. Puurakentamisen parhaat käytännöt
 2. Miksi Lempäälä rakentaa puusta?
- Ohjelma hyväksytty yhdyskuntalautakunnassa ja kunnanhallituksessa 2021
 - Ohjelma voimassa vuoteen 2026, jonka jälkeen tavoitteet päivitetään
 - Ohjelman tavoitteet on jalkautettu osaksi toimialojen työtä ja vuositavoitteita
 - talousarviotavoitteet
 - Hinku-toimenpiteet

Puunkäyttö tulevissa julkisissa hankkeissa

- Kuljun **Mansikkamäen päiväkodin** uusi rakennus (-2023)
- **Sääksjärven koulun laajennus (-2025)**
 - KVR-kilpailussa lisäpisteitä puunkäytöstä / vähähiilisistä materiaaleista julkisivussa
- **Saikan päiväkoti ja koulu (-2026)**
 - KVR-kilpailussa edellytetään, että julkisivut hirttä, CLT:tä tai muu vastaavaa umpipuurakenne.
 - Runko voi olla betonia.

ASUNTOMESSUT LEMPÄÄLÄSSÄ 2026

Saikan asuinalue

- Puun käyttöä ohjattu asemakaavamääräyksillä
- Tonttihintojen alennusperusteet – palkitaan ilmastoystävälliset ratkaisut

AP-40 korttelialueita lukuunottamatta kaikilla asuinrakennusten korttelialueilla tulee rakennusten olla pääosin puurakenteisia. Julkisivumateriaalina on käytettävä puuta.

Asuntomessujen teemat

- Ilmastoviisaus (rakentamisessa ja elämisessä)
- Yhteisöllisyys
- Elämyksellisyys

Projektipäällikkönä
Pekka Seppänen

Tonttihaku
käynnissä
1.10.-31.10

ALUERAKENNE

Alueen pinta-ala noin 12 hehtaaria.

Rakennusoikeutta yhteensä noin 27 000 kem².

Tuleva asukasluku noin 350 asukasta.

Asuntoja noin 160 kpl.

• Omakotitontit	21 kpl
• Rivi- ja paritalotontit	3 kpl
• Kaupunkipientalotontit	9 kpl
• Kerrostalotontit	4 kpl
• Koulu ja päiväkotitontit	1 kpl

Kiitos!

Lisätietoja:

[Puurakentaminen Lempäälässä - Lempäälä \(lempaala.fi\)](https://lempaala.fi)

[Etusivu - Lempäälä asuntomessut 2026 % \(lempaala.fi\)](https://lempaala.fi)

Tiia Levonmaa

tiia.levonmaa@lempaala.fi

